

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/245

KARAR NO : 1983/140

K A R A R

OZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13. maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanık : Yılmaz Gürbüz

O L A Y : Sanığın Türkiye Milliyetçi Kuruluşlar Bursa İstişari Toplantısı adı ile tertiplenerek 25-3-1968 günü Bursa Ahmet Vefik Paşa Devlet Tiyatrosunda başlayıp 25-3-1968 günü akşamına kadar devam eden toplantıda yaptığı konuşmada; cumhuriyeti, hükümetin manevi şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif ettiği ve ayrıca aynı günlü konuşmasında lâikliğe aykırı olarak devletin hukuki, iştimai ve siyasi temel nizamlarını dini esas ve inançlara uydurmak amacıyla propoganda yaptığı ve hakarete bulunduğu iddialarıyla Bursa C. Savcılığınca hakkında ilk soruşturma yapılması istemiyle iki ayrı talepname ile kamu davaları açılmıştır.

Bursa Sorgu Hakimliği: her iki dosyayı birleştirerek 17-6-1969 günü, esas-1968/86, karar-1969/98 sayı ile; yaptığı ilk soruşturma sonucunda sanığın eylemine uyan TCK.nun 159/1., 163/4., 482/1. maddeleri uyarınca cezalandırılması için hakkındaki son soruşturması Bursa Ağır Ceza Mahkemesinde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesi: 8-7-1971 günü, esas-1969/121, karar-1971/120 sayı ile; atılı suçun, devletin kişiliğine karşı işlenmiş olduğu, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi: 1-10-1971 günü 1971/29-27 sayı ile; atılı suçun, gerek işleniş tarihi, gerekse vasıf ve mahiyeti itibarıyla sıkıyönetim ilânına sebep olan suçlardan olmadığı ve sıkıyönetim askeri mahkemelerin elkonulan suçlarla irtibatının bulunmadığı,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için dosya kendisine gelen Yargıtay Ceza Genel Kurulu; atılı suçların nitelik bakımından 1402 sayılı yasa'nın 15. maddesinde belirtilen eylemlerden olduğu, bu tür suçların sıkıyönetimin ilânına neden olan eylemlerden sayılmıyış bulunduğu, gerekçesiyle sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi: Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun kararının mahkemelerini bağlamadığı, bu yetkinin Uyuşmazlık Mahkemesi'ne ait bulunduğu, ancak anılan mahkemenin kurulmamış olması nedeniyle kurulmasına kadar davanın askeri savcılıkta bekletilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y. İsmet Ayer, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 11-4-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu volundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra cereâi cürretinin dü

Saniğa atılı suç, 25-3-1968 günü Bursa'da işlenmiştir.

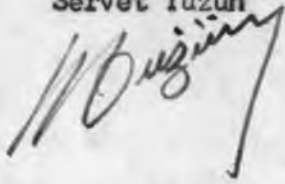
Daha önce ilân edilen sıkıyönetim döneminde işlenen suçlarla ilgili ve henüz sonuçlanıp, kesinleşmeyen davaların hangi yargı merciinde görüleceğinin tayininde; son sıkıyönetim ilân kararında yer alan ilân nedenlerinin ve yürürlükteki sıkıyönetim yasa'sının görevle ilgili maddelerinin gözönünde tutulması suretiyle dava konusu eylemlerin değerlendirilmesi gerekir.

İncelenen dosya içeriğinden, saniğa atılı suçlardan bir bölümünün siyasal ve ideolojik amaçlı olduğu, devletin varlığına yönelik bulunduğu ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğu açıktır.

Ancak suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a. maddesinde öngörülen süre dışın da işlenmesi, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu davalarla ortak ve genel amaç içerisinde, organik ve örgütsel bağlantılı olduğu hususunda dosyada hiç bir somut kanıt rastlanmaması nedenleriyle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 8-7-1971 günlü, esas-1989/121, karar-1971/120 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 11-4-1983 gününde kesin olarak oybirliği ile karar verildi.

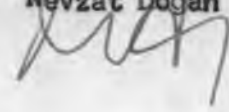
Başkan
Servet Tüzün



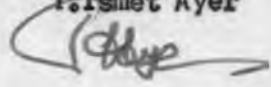
Uye
İsmail Oğuz



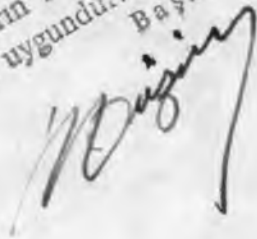
Uye
Nevzat Doğan



Uye
Y. İsmet Ayer



Bu kararın Resmî Gazete'de
yayımlı uygundur.
Başkan



Uye
Yaşar Çiftçioğlu



Uye
Ergun Arğan



Uye
Nail Yücel

